

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 262

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 9 iunie 1999

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
HOTĂRÂRI ALE SENATULUI			
9.	— Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 40/1996 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Senatului.....	1-2	
HOTĂRÂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR			
22.	— Hotărâre pentru constituirea Comisiei de anchetă a Camerei Deputaților pentru analiza situației create la Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune prin sistarea de către Compania Națională de Electricitate — S. A. a alimentării cu energie electrică a unor stații de emisie	2	
DECRETE			
183.	— Decret privind conferirea Ordinului național <i>Steaua României</i> în grad de Mare cruce.....	3	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 51 din 8 aprilie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 din Codul penal	3-5		
		Decizia nr. 52 din 8 aprilie 1999 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice	5-6
		Decizia nr. 59 din 20 aprilie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997 pentru întocmirea bilanțului contabil special și regularizarea unor credite și dobânzi clasificate în categoria «pierdere» la Banca Agricolă — S.A.....	7-8
ORDONAȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
		82. — Ordonanță de urgență pentru modificarea alin. 3 al art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-valutare	8

HOTĂRÂRI ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 40/1996
privind aprobarea componenței nominale
a comisiilor permanente ale Senatului**

În temeiul art. 31 alin. (3) din Regulamentul Senatului,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Senatului nr. 40/1996 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 9 decembrie 1996, cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

• **La anexa nr. XII — Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări:**

— domnul senator Ungureanu Vasile, independent, și domnul senator Ciurtin Costică, independent, se retrag din componența comisiei.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 27 mai 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
MIRCEA IONESCU-QUINTUS

București, 27 mai 1999.
Nr. 9.

HOTĂRĂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRĂRE

pentru constituirea Comisiei de anchetă a Camerei Deputaților pentru analiza situației create la Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune prin sistarea de către Compania Națională de Electricitate — S. A. a alimentării cu energie electrică a unor stații de emisie

Având în vedere cererea Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă, în temeiul prevederilor art. 61 alin. (4) din Constituția României și ale art. 68 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se constituie Comisia de anchetă a Camerei Deputaților pentru analiza situației create la Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune prin sistarea de către Compania Națională de Electricitate — S.A. a alimentării cu energie electrică a unor stații de emisie.

Art. 2. — Comisia de anchetă este alcătuită din următorii 7 deputați, membri ai Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă:

1. Ileana Filipescu	— Grupul parlamentar al U.S.D.—P.D.;
2. Monica Octavia Muscă	— Grupul parlamentar al P.N.L.;
3. Alexandru Badea	— Grupul parlamentar P.N.Ț.C.D. — civic ecologist;

4. Dumitru Pâslaru	— Grupul parlamentar al P.D.S.R.;
5. Kakasi Alexandru	— Grupul parlamentar al U.D.M.R.;
6. Lazăr Lădariu	— Grupul parlamentar al P.U.N.R.;
7. Leonida Lari Iorga	— Grupul parlamentar al P.R.M.

Comisia își va desemna un președinte și un secretar.

Art. 3. — Concluziile și propunerile comisiei vor face obiectul unui raport, care va fi prezentat Camerei Deputaților până la data de 20 iunie 1999.

Art. 4. — În exercitarea atribuțiilor sale comisia de anchetă poate folosi specialiști și alt personal, în condițiile legii. Celelalte facilități necesare desfășurării activității comisiei vor fi asigurate de către Comisia de cultură, arte, mijloace de informare în masă.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 7 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
PAULA IVĂNESCU

București, 7 iunie 1999.
Nr. 22.

DECRETE**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****DECRET****privind conferirea Ordinului național *Steaua României* în grad de Mare cruce**

În temeiul art. 94 lit. a) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României, precum și al art. 5 alin. (1) și alin. (2) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/1998 pentru reinstituirea Ordinului național *Steaua României*, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 77/1999,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se conferă lordului Russell-Johnston, președinte al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, Ordinul național *Steaua României* în grad de Mare cruce pentru sprijinul pe care l-a acordat României în cadrul

Uniunii Europene Occidentale și în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei și pentru contribuția sa la strângerea relațiilor Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord cu România.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

București, 1 iunie 1999.
Nr. 183.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 51**

din 8 aprilie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 din Codul penal

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ion Bonini	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 din Codul penal, ridicate de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 341/1998 și în Dosarul nr. 1.145/1998 ale Judecătoriei Orăștie, județul Hunedoara.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 8 aprilie 1999, în prezența autorului celor două excepții și în lipsa celorlalte părți, legal citate.

Deoarece excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în ambele cauze de același autor și se referă la aceleași dispoziții legale, pentru o mai bună administrare a justiției Curtea dispune conexarea Dosarului nr. 15C/1999 la Dosarul nr. 14C/1999, care a fost primul înregistrat, urmând să se pronunțe prin decizia de față asupra ambelor excepții.

Dosarul aflându-se în stare de judecată, președintele dă cuvântul pe fond autorului excepției, care pune concluzii de admitere a excepției invocate, susținând că textul art. 206 din Codul penal ar urma să fie abrogat sau transferat în sfera reglementărilor civile, deoarece contravine art. 20 alin. (1) din Constituție.

Reprezentantul Ministerului Public consideră că excepția invocată este neîntemeiată. Art. 206 din Codul penal reglementează infracțiunea de calomnie. Aceasta fiind o faptă

contra demnității, incriminarea ei corespunde dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție. În legătură cu reglementările internaționale invocate în susținerea excepției, se apreciază că acestea nu pot fi acceptate decât în totalitatea lor, deoarece libertatea de exprimare este reglementată împreună cu unele restricții sau limitări, care pot fi stabilite prin lege.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Judecătoria Orăștie, prin încheierile din 11 septembrie 1998 și, respectiv, din 7 ianuarie 1999, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 din Codul penal, ridicată de Bota Pompiliu în cauzele penale privind părțile civile Moța Ioan, Uriteșcu Aurel, Alioneasa Ilie Aurel, Sumănaru Mitică, partea vătămată Ciun Alin și inculpatul Bota Pompiliu.

Prin excepția de neconstituționalitate ridicată se susține că prevederile art. 206 din Codul penal contravin dispozițiilor art. 20 alin. (1) din Constituție, deoarece există neconcordanță între acestea și reglementările art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Totodată, sunt încălcate și dispozițiile art. 30 alin. (1) din Constituție, prin îngrijirea libertății de exprimare și a libertății de opinie. Se mai arată că atât Ministerul Justiției, cât și Asociația pentru apărarea drepturilor omului — Comitetul Helsinki au înaintat Parlamentului proiecte de modificare a Codului penal, în sensul scoaterii de sub incidența legii penale a faptelor de calomnie.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră că excepțiile ridicate sunt vădit nefondate, deoarece prin art. 206 din Codul penal legiuitorul ocrotește una dintre

valorile importante ale societății moderne, și anume demnitatea persoanei, privită atât sub aspect obiectiv, al aprecierii de care se bucură o persoană din partea celorlalți membri ai societății, cât și sub aspect subiectiv, al sentimentului de autoprotejere pe care fiecare îl are față de sine. Infrațiunea de calomnie săvârșită prin intermediul presei se circumscrie aceluiași considerente, așa cum reiese și din dispozițiile art. 30 alin. (6) din Constituția României.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților se consideră că excepțiile sunt neîntemeiate, deoarece prin dispozițiile art. 206 din Codul penal legiuitorul a avut în vedere ocrotirea demnității persoanei, socotită ca una dintre valorile importante ale societății moderne. Libertatea de exprimare, garantată de Constituție, nu trebuie să aducă prejudicii onoarei sau vieții particulare a persoanei. Art. 30 alin. (1) din Constituția României garantează libertatea de exprimare a gândurilor și a opiniilor, însă sub condiția îndeplinirii elementelor stabilite la alin. (6) din același text constituțional, și anume: *de a nu prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine*. Legiuitorul a apreciat, potrivit atribuțiilor sale, că acestea sunt valori deosebit de importante, care trebuie ocrotite prin Constituție, având corespondent sancționator în Codul penal, atunci când sunt încălcate. Libertatea de exprimare trebuie să nu lezeze demnitatea persoanei, art. 206 din Codul penal sancționând pe cei care, în numele acestei libertăți, comit abuzuri. Dispozițiile din Codul penal sunt justificate, având în vedere valorile pe care le apără, fiind conforme normelor constituționale și reglementărilor internaționale la care România este parte.

Guvernul a comunicat punctul său de vedere, în sensul că excepțiile sunt neîntemeiate. Art. 30 alin. (1) din Constituție consacră libertatea de exprimare ca pe o categorie fundamentală, însă nici o libertate nu poate fi absolută, întrucât s-ar transforma în contrariul ei. Exercițiul drepturilor și libertăților trebuie să se facă în limitele prevăzute de lege, orice depășire a lor constituind un abuz de drept, ceea ce atrage răspunderea juridică. Aceste limite sunt expres prevăzute de lege și sunt necesare pentru protecția altor valori sociale, printre care se numără și demnitatea, onoarea, dreptul la propria imagine al oricărei persoane. Libertatea de exprimare este garantată, însă în aceeași măsură sunt garantate și dreptul la demnitate, la onoare, la propria imagine, exercițiul lor abuziv fiind sancționat. Limitele libertății de exprimare sunt prevăzute la art. 30 alin. (6) și (7) din Constituție. Dispozițiile alin. (6), care interesează în speță, prevăd că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și dreptul la propria imagine. În punctul de vedere al Guvernului se mai arată, cu referire la art. 206 alin. 1 din Codul penal, că obiectul juridic special al infrațiunii de calomnie îl constituie demnitatea persoanei, sub aspectul stimei, al prețurii de care se bucură fiecare persoană din partea celorlalți, precum și sentimentul de demnitate pe care îl are orice persoană, valori ocrotite prin normele constituționale. În aceste condiții, necesitatea sancționării faptelor prin care se aduce atingere demnității oricărei persoane este mai mult decât evidentă. Acestea constituie, potrivit legii, infrațiuni și sunt pedepsite mai blând sau mai sever, în funcție de opțiunea legiuitorului, singurul în măsură să aprecieze pericolul social abstract al acestor categorii de fapte.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente și

ale procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Textul de lege criticat de autorul excepției este art. 206 din Codul penal, care prevede: *„Afirmarea ori imputarea în public, prin orice mijloace, a unei fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară ori disprețului public, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.*

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.”

1. Autorul excepțiilor a solicitat Curții Constituționale să examineze constituționalitatea prevederilor art. 206 din Codul penal în raport cu prevederile art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, conform căroră: *„Orice individ are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, ceea ce implică dreptul de a nu fi tulburat pentru opiniile sale și acela de a căuta, de a primi și de a răspândi, fără considerații de frontieră, informații și idei prin orice mijloc de exprimare.”*

Analizând această solicitare, Curtea reține că, potrivit art. 20 alin. (1) din Constituție, *„Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.”*

În lumina acestor dispoziții constituționale, Curtea constată că art. 10 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale consacră libertatea de exprimare. În acest mod, într-o formulare diferită, dar cu același conținut, convenția preia art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. În paragraful 2 al art. 10 din convenție se stabilește însă, în plus, că: *„Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”*

În aplicarea dispozițiilor art. 20 din Constituție Curtea trebuie să realizeze o interpretare sistematică, referitoare la toate actele internaționale relevante, iar nu să procedeze la aplicarea separată a reglementărilor cuprinse într-unul sau altul dintre actele internaționale invocate.

Așa fiind, în speță, pe baza interpretării sistematice a art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și a art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, rezultă că obiectul libertății de expresie îl constituie exteriorizarea unor idei sau opinii, dar că ele pot privi, în egală măsură, și simple afirmații, impunități, adresări și comunicări. Aceasta însă nu înseamnă că, prin conținutul și maniera de a face afirmațiile ori imputările, se admite afectarea reputației și onoarei altor persoane. Tocmai de aceea stabilirea prin lege a unor restrângeri sau sancțiuni nu este o măsură incompatibilă cu libertatea de exprimare, dacă, potrivit paragrafului 2 al art. 10 din convenția menționată, acestea constituie *„măsuri necesare într-o societate democrată”*. Or, atât restrângerea implicită, cât și sancționarea explicită, prin lege, a exercitării abuzive a libertății de expresie constituie, evident, o măsură necesară și compatibilă cu valorile unei societăți democratice. Această idee se sprijină pe înseși prevederile paragrafului 2 al art. 10 din convenție, care stabilesc situațiile în care restrângerile sau sancțiunile au un scop legitim, între care și *„protecția reputației sau drepturilor altora”*, ceea ce interesează direct în această cauză.

2. Potrivit art. 30 alin. (1) din Constituție, invocat de asemenea, de autorul excepției, „*Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile*“.

Curtea Constituțională constată că incriminarea și sancționarea calomniei prin art. 206 din Codul penal nu pot fi însă considerate ca o îngădire a libertății de exprimare. Pentru a formula o judecată de valoare în ceea ce privește eventualul conflict dintre prevederile art. 206 din Codul penal și dispozițiile constituționale menționate, nu se poate face referire exclusivă la textul art. 30 alin. (1) din legea fundamentală, ci și la toate celelalte dispoziții din structura aceluiași articol. Or, potrivit alin. (6) al articolului menționat, „*Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine*“. Pe de altă parte, textul constituțional invocat se interpretează în legătură și cu celelalte texte având un conținut asemănător. Astfel art. 1 alin. (3) din Constituție prevede că „*România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate*“.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 206 din Codul penal, ridicate de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 341/1998 și în Dosarul nr. 1.145/1998 ale Judecătorei Orăștie, județul Hunedoara.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 aprilie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 52

din 8 aprilie 1999

privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ion Bonini	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, ridicată de Simion-Claudiu Vraja în Dosarul nr. 1.838/1998 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală.

La apelul nominal a răspuns autorul excepției, neexistând alte părți în proces.

Autorul excepției solicită, prin motivele scrise, depuse la dosar, să se constate neconstituționalitatea dispozițiilor art. 36 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966, deoarece acestea, ca de altfel toate dispozițiile penale ale decretului, sunt contrare, în opinia sa, dispozițiilor art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție, care prevăd că infracțiunile, pedepsele și

Este de principiu că unei obligații legale privind limitarea libertății de exprimare — și cu atât mai mult unei obligații de ordin constituțional — trebuie să îi corespundă o sancțiune legală, în cazul nerespectării sale. Altfel, obligațiile juridice ar fi reduse la semnificația unor simple deziderate, fără nici un rezultat practic în cadrul relațiilor sociale. Pentru acest motiv este necesară sancționarea celor care, prin exercitarea abuzivă a libertății de exprimare, aduc atingere demnității și onoarei altor persoane.

Printr-un alt raționament, dar în același context de exigențe în ceea ce privește libertatea de exprimare, este necesar să fie avut în vedere și textul art. 54 din Constituție, potrivit căruia drepturile și libertățile constituționale trebuie exercitate cu bună-credință, fără a se încălca drepturile și libertățile celorlalți. Aceasta înseamnă că exercitarea abuzivă a drepturilor și libertăților este susceptibilă de sancționare, după caz, inclusiv prin aplicarea unor sancțiuni de natură penală.

3. Autorul excepției a susținut, prin motivele invocate, și necesitatea dezincriminării faptei de calomnie sau transferea ei în sfera reglementărilor civile.

Analizând această susținere, Curtea constată însă că aceasta este o problemă de legiferare, iar nu de control constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală, prin Încheierea din 13 ianuarie 1999, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966, ridicată de

Simion-Claudiu Vraja într-o cauză penală având ca obiect soluționarea recursului declarat de autorul excepției împotriva Deciziei nr. 351/1998 a Tribunalului Harghita.

În motivarea excepției se susține că, deși, potrivit dispozițiilor art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituția României, infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică, infracțiunile prevăzute de Decretul nr. 328/1966, între care și aceea de conducere a unui autovehicul pe drumurile publice cu permis necorespunzător categoriei din care face parte autovehiculul, infracțiune pentru care autorul excepției a fost trimis în judecată, sunt reglementate printr-un decret al fostului Consiliu de Stat și, ca atare, sunt neconstituționale. Pe de altă parte, având în vedere că, potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție, „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care nu contravin prezentei Constituții*”, în cazul de față reglementarea infracțiunii se face printr-un decret, act normativ care, supus incidenței dispozițiilor art. 150 din Constituție, practic nu ar mai trebui să fie în vigoare.

Exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicată, Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală consideră că aceasta este nefondată. Stabilirea neconstituționalității unui decret al fostului Consiliu de Stat, cum este Decretul nr. 328/1966, nu se face după criteriile de formă, cum ar fi organul care l-a emis sau dacă este sau nu o lege organică, ci după criteriile de fond. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 39 din 7 iulie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 179 din 27 iulie 1993, a statuat că, până la punerea de acord a întregii legislații cu Constituția, actele normative anterioare, adoptate cu respectarea cerințelor legale din acel moment și care nu contravin Constituției, nu pot fi considerate abrogate. Curtea nu a mai examinat până în prezent constituționalitatea prevederilor Decretului nr. 328/1966, dar s-a pronunțat cu privire la alte decrete ale fostului Consiliu de Stat ce conțin dispoziții penale. Din cuprinsul acestor decizii se constată că în nici o situație Curtea nu a reținut neconstituționalitatea totalității actului normativ, ci a statuat numai dacă anumite articole sunt în concordanță cu actuala lege fundamentală. Reglementarea circulației rutiere este absolut necesară, inclusiv sancționarea încălcării regulilor instituite care au caracter grav și constituie infracțiuni.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere primit din partea Guvernului se apreciază că prevederile Decretului nr. 328/1966 referitoare la infracțiuni și la sancționarea acestora sunt constituționale, iar excepția invocată este neîntemeiată. Curtea Constituțională s-a pronunțat prin mai multe decizii asupra constituționalității unor decrete anterioare Constituției, statuând că, până la punerea de acord a întregii legislații cu dispozițiile constituționale, actele normative adoptate anterior Constituției din anul 1991, cu respectarea cerințelor legale din acel moment, dacă nu contravin pe fond prevederilor constituționale, nu pot fi considerate abrogate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a Decretului nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Simion-Claudiu Vraja în Dosarul nr. 1.838/1998 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 aprilie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Potrivit art. 36 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966, „*Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul fără permis de conducere sau cu permis necorespunzător categoriei din care face parte autovehiculul se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă*”.

Din încheierea de sesizare și din susținerile autorului excepției rezultă însă că acest text este considerat neconstituțional nu prin conținutul său, ci datorită faptului că acesta, ca de altfel toate celelalte dispoziții cu caracter penal cuprinse în Decretul nr. 328/1966, pe de o parte, sunt instituite printr-un decret al fostului Consiliu de Stat, care, ca atare, ar trebui arbogat, iar pe de altă parte, pentru că actul normativ care le conține nu este o lege organică, în conformitate cu dispozițiile art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție.

Decretul nr. 328/1966 a fost emis de fostul Consiliu de Stat, însă ulterior, în urma dezbaterii sale în Marea Adunare Națională, potrivit procedurii de adoptare a legilor, a devenit Legea nr. 14/1966. Rezultă deci că actul normativ criticat de autorul excepției nu este un decret emis de fostul Consiliu de Stat, ci o lege dezbătută de Marea Adunare Națională și adoptată sub imperiul Constituției din anul 1965, care nu cuprindea nici o dispoziție corespunzătoare celor prevăzute la art. 72 alin. (3) lit. f) din actuala Constituție, potrivit căruia „*Prin lege organică se reglementează: [...] f) infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora*”.

Simplul fapt că Decretul nr. 328/1966, devenit Legea nr. 14/1966, a fost emis anterior intrării în vigoare a Constituției din 8 decembrie 1991 nu constituie un temei pentru a-l considera neconstituțional, deoarece, conform dispozițiilor art. 150 alin. (1) din Constituție, „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții*”. Cu alte cuvinte, nu pot fi considerate neconstituționale actele normative emise anterior intrării în vigoare a actualei Constituții, pentru considerentul că au o anumită denumire sau că au fost adoptate în procedura în vigoare la acea dată, deoarece criteriile de examinare a constituționalității acestor norme legale vizează aspecte de fond, iar nu de formă.

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat în acest sens prin Decizia nr. 39 din 7 iulie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 179 din 27 iulie 1993, și a statuat că punerea de acord a întregii legislații cu actuala Constituție este un proces complex, de durată, iar până la realizarea acestui obiectiv actele normative anterioare Constituției, adoptate cu respectarea cerințelor legale din acel moment și care nu contravin, pe fond, Constituției, nu pot fi considerate abrogate.

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 59

din 20 aprilie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997 pentru întocmirea bilanțului contabil special și regularizarea unor credite și dobânzi clasificate în categoria «pierdere» la Banca Agricolă — S.A.

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Carmen Daniela Manea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/1997 pentru întocmirea bilanțului contabil special și regularizarea unor credite și dobânzi clasificate în categoria «pierdere» la Banca Agricolă — S.A., excepție ridicată de Societatea Comercială „Bacimpex” — S.R.L. Miercurea-Ciuc în Dosarul nr. 811/1998 al Tribunalului Harghita.

La apelul nominal se constată lipsa părților legal citate.

Banca Agricolă — S.A. — Sucursala Harghita a depus la dosarul cauzei precizări cu privire la excepția de neconstituționalitate, la termenul din 20 aprilie 1999.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 1 iunie 1998 Tribunalul Harghita a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/1997 pentru întocmirea bilanțului contabil special și regularizarea unor credite și dobânzi clasificate în categoria «pierdere» la Banca Agricolă — S.A., excepție ridicată de pârâta contestatoare Societatea Comercială „Bacimpex” — S.R.L. Miercurea-Ciuc într-un proces având ca obiect contestația la executare pornită de Banca Agricolă — S.A. — Sucursala Harghita în baza titlului executoriu reprezentat de un contract de credit.

În motivarea excepției autoarea acesteia, Societatea Comercială „Bacimpex” — S.R.L. Miercurea-Ciuc, arată că prevederile ordonanțelor de urgență ale Guvernului nr. 43/1997 și nr. 48/1997, emise după nașterea raportului juridic dintre părți, nu pot „să aibă efecte retroactive pentru că s-ar încălca flagrant principiul neretroactivității prevăzut la art. 15 și 78 din Constituție”.

Instanța, exprimându-și opinia, apreciază că excepția referitoare la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997, ridicată de contestatoare, este fondată, deoarece „prevederile acestei ordonanțe nu pot să aibă efecte retroactive la un contract de credit”.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În răspunsul Guvernului — singurul care a fost înaintat Curții Constituționale — se exprimă punctul de vedere potrivit căruia prevederile care fac obiectul excepției nu pot fi considerate neconstituționale sub aspectul retroactivității, ele reprezentând o reglementare nouă ce se aplică și situ-

țiilor juridice în curs de desfășurare, potrivit principiului „*tempus regit actum*”, precum și raporturilor juridice viitoare. Sunt exceptate numai situațiile juridice trecute, epuizate sub imperiul reglementării anterioare. Așadar, excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise, depuse de parte, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost legal sesizată.

În motivarea excepției autoarea acesteia arată că prevederile ordonanțelor de urgență ale Guvernului nr. 43/1997 și nr. 48/1997, emise după nașterea raportului juridic dintre părți, nu pot „să aibă efecte retroactive pentru că s-ar încălca flagrant principiul neretroactivității prevăzut la art. 15 și 78 din Constituție”.

Întrucât contractul încheiat de părți a fost investit cu formlă executorie în baza art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate nu poartă asupra întregii Ordonanțe de urgență a Guvernului nr. 43/1997, astfel cum a fost sesizată Curtea Constituțională de către instanță, ci are în vedere exclusiv textul art. 5 din această ordonanță de urgență, raportat la art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile*”.

Textul art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997 este următorul: „*Contractele de credit încheiate între Banca Agricolă — S.A. și împrumutații săi pentru creditele și dobânzile ce intră sub incidența prevederilor prezentei ordonanțe de urgență constituie titluri executorii*.”

Asupra constituționalității art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997 Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de pildă, prin Decizia nr. 3 din 2 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 11 martie 1999, constatând că textul legal menționat este constituțional.

Această concluzie se întemeiază pe constatarea faptului că textul ce face obiectul excepției de neconstituționalitate nu conține în sine nici o dispoziție cu caracter retroactiv. În realitate — se arată în decizia Curții — critica „nu vizează constituționalitatea textului, ci aplicarea în timp a dispozițiilor acestuia, adică stabilirea interpretării dacă ele sunt aplicabile sau nu și contractelor de credit încheiate anterior intrării în vigoare a actului normativ în discuție”. „Or, sub acest aspect, în jurisprudența Curții Constituționale s-a statuat, în mod constant, că nu intră în competența Curții controlul aplicării dispozițiilor unei legi sub raportul acțiunii lor în timp, ci numai constatarea dacă aceste dispoziții sunt în concordanță cu Constituția”. Aspectele care privesc interpretarea efectelor ce se nasc din succesiunea în timp a legilor intră în competența instanțelor de judecată.

Nefiind motive care ar impune modificarea acestei jurisprudențe a Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997 pentru întocmirea bilanțului contabil special și regularizarea unor credite și dobânzi clasificate în categoria «pierdere» la Banca Agricolă — S.Ă., excepție ridicată de Societatea Comercială „Bacimpex” — S.R.L. Miercurea-Ciuc în Dosarul nr. 811/1998 al Tribunalului Harghita.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 aprilie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Carmen Daniela Manea

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea alin. 3 al art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-valutare

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României emite următoarea ordonanță de urgență:

Art. I. — Alineatul 3 al articolului 4 din Ordonanța Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-valutare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 31 ianuarie 1996, aprobată și modificată prin Legea nr. 131/1996, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Agenții economici care au angajat credite bancare pentru producția de export vor beneficia de bonificația de dobândă, acordată prin Banca de Export-Import a

României — S.A. (Eximbank), numai pentru exporturile a căror contravaloare în valută a fost încasată și repatriată la termenele scadente stipulate în contractele externe, termene corelate cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 18/1994.”

Art. II. — Ordonanța Guvernului nr. 15/1996, cu modificările și completările ulterioare și cu modificarea adusă prin prezenta ordonanță de urgență, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor,

Decebal Traian Remeș

Ministrul industriei și comerțului,

Radu Berceanu

Guvernatorul Băncii Naționale a României,

Mugur Isărescu

București, 7 iunie 1999.
Nr. 82.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/2178.